

หลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำน้ำสมุนไพร จำนวน 9 ชั่วโมง
ด้านพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปึงนาราง

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปีที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เถาทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆมุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากลซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ.

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่ถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นมาหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

น้ำสมุนไพร เป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทย มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำที่พิถีพิถัน รสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม และเป็นน้ำเพื่อสุขภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการประกอบอาชีพธุรกิจน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ เป็นอาชีพอิสระในการทำมาหากิน และสร้างรายได้ให้กับตนเอง

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเตรียมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมั่งคั่ง
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา ๙ ชั่วโมง

ทฤษฎี 3 ชั่วโมง

ปฏิบัติ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำน้ำสมุนไพร จำนวน 1 ชั่วโมง

- 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
- 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
 - 1.2.1 ความต้องการของตลาด
 - 1.2.2 การใช้แรงงาน
 - 1.2.3 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์
 - 1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง
- 1.3 แหล่งเรียนรู้
- 1.4 การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

2. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำน้ำสมุนไพร จำนวน ๖ ชั่วโมง

- 2.1 ขั้นตอนการประกอบอาชีพธุรกิจการทำน้ำสมุนไพร
 - 2.1.1 สถานที่/พื้นที่
 - 2.2.2 การเตรียมวัสดุ
 - 2.2.3 ธุรกิจการทำน้ำสมุนไพร
 - 2.2.4 ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพธุรกิจอาหาร การทำน้ำสมุนไพร
- 2.2 ขั้นตอนการทำน้ำสมุนไพร ได้
- 2.3 ขั้นตอนการเก็บรักษาเพื่อการจำหน่าย

3.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การทำน้ำสมุนไพร จำนวน 1 ชั่วโมง

- 3.1 การบริหารจัดการธุรกิจอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
 - 3.1.1 การจัดการควบคุมคุณภาพในการทำน้ำสมุนไพร
 - 3.1.2 การลดต้นทุนในธุรกิจ การทำน้ำสมุนไพร
 - 3.1.3 การวางแผนการผลิต
- 3.2 การจัดการตลาดในธุรกิจ การทำน้ำสมุนไพร
 - 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้า
 - 3.2.2 การกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค
 - 3.2.3 การวางแผนการตลาด
 - 3.2.4 การออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 3.3 การจัดการความเสี่ยง
 - 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพในธุรกิจ การทำน้ำสมุนไพร
 - 1) การเลือกรูปแบบในการผลิต
 - 2) ค่าใช้จ่ายในธุรกิจ การทำน้ำสมุนไพร
 - 3) ผลกำไรที่ได้จากธุรกิจ การทำน้ำสมุนไพร
 - 4) คู่แข่งขัน
 - 3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง
- 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน

4.โครงการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร จำนวน 1 ชั่วโมง

- 4.1 ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
- 4.2 ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
- 4.3 องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบของอาชีพการทำน้ำสมุนไพร
- 4.4 การเขียนโครงการธุรกิจการทำน้ำสมุนไพร
- 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของอาชีพการทำน้ำสมุนไพร

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำน้ำสมุนไพร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทำน้ำสมุนไพร	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สถาน ประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคล ในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมา วิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพที่มี ความเป็นไปได้ในชุมชน	10 นาที	
	1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพ การทำน้ำสมุนไพร	1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถ เลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจาก ข้อมูลต่างๆ	10 นาที	
	1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการ ประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.3 แหล่งเรียนรู้	1.3 ให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม	20 นาที	
	1.4 บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.4 ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกัน อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ ทิศการประกอบอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ทางเกษตร ในรูปแบบที่ เหมาะสมกับตนเอง โดย คำนึงถึง ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ทำเลที่ตั้งศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนที่มีตาม ฤดูกาล	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.ทักษะการประกอบอาชีพ การทำน้ำสมุนไพร	2.1 สามารถอธิบาย การเตรียมการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร 2.2 สามารถบอกขั้นตอนวิธีการการทำน้ำสมุนไพร 2.3 สามารถนำวัตถุดิบ ในชุมชน มา ปรับใช้ในการทำน้ำสมุนไพรได้	2.1 ขั้นตอนเตรียมการ ประกอบอาชีพการ ทำน้ำสมุนไพร 2.1.1 สถานที่/พื้นที่ 2.1.2 การคัดเลือก วัตถุดิบในการทำ น้ำสมุนไพรเพื่อการค้า 2.1.3 การทำความสะอาด วัตถุดิบ 2.1.4 ความรู้ที่ เกี่ยวข้องในการประกอบ อาชีพการ ทำน้ำสมุนไพร 2.2 ขั้นตอนผลิตภัณฑ์การทำน้ำสมุนไพร 2.2.1 การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ 1) การทำน้ำสมุนไพร 2.2.2 การบรรจุ ผลิตภัณฑ์ 2.3 ขั้นตอนการเก็บ รักษาเพื่อการบริโภค หรือ จำหน่าย	2.1 วิทยากรอธิบายเรื่องการจัดเตรียมพื้นที่ในการการทำน้ำสมุนไพร 2.2 วิทยากรให้ความรู้ขั้นตอนในการทำน้ำสมุนไพร - การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ - วิธีการคำนวณ 2.3 วิทยากรให้ความรู้การบรรจุผลิตภัณฑ์ 2.4 วิทยากรให้ความรู้การเก็บรักษา น้ำสมุนไพร		20 นาที 2 ชั่วโมง 40 นาที 2 ชั่วโมง30 นาที 30 นาที

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	3.1 สามารถอธิบาย การจัดการผลิต การทำน้ำสมุนไพร	3.1 การบริหาร จัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	3.1 การบริหารจัดการ จัดให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ หรือ การศึกษาเอกสารตามประเด็น ดังนี้	20 นาที	
	- การควบคุมคุณภาพ	3.1.1 การดูแลรักษา และควบคุมคุณภาพ การทำน้ำสมุนไพร	3.1.1 กำหนดและการควบคุม คุณภาพ ผลผลิตที่ต้องการ		
	- การลดต้นทุนการผลิต	3.1.2 การลดต้นทุน ในการทำน้ำสมุนไพร	.1.2 การลดต้นทุนการผลิต แต่ คุณภาพ คงเดิม		
	- คุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบอาชีพ	- แหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	- แหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	20 นาที	
	3.2 สามารถจัดการ การตลาดในการผลิต ผลิตภัณฑ์ได้	- ความคุ้มค่า	3.1.3 คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ		
	- สามารถสร้างจุดขาย โลโก้ได้	3.1.3 คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	3.2 การบริหารจัดการการตลาด จัด ให้ผู้เรียน		
	- เลือกการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้	3.2 การจัดการ การตลาด	3.2.1 วิเคราะห์ จัดระบบข้อมูล การตลาด และความ ต้องการของ ตลาด	20 นาที	
	- บอกเทคนิค การขาย	3.3 การวางแผนการดำเนินงาน	3.3 การวางแผนการดำเนินงาน		
	-จัดทำบัญชี ลูกค้าได้				
4. โครงการประกอบอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	4.1 บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรม การสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้	10 นาที	
	4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้	4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูล เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการ	10 นาที	
	4.3 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำน้ำสมุนไพร			
	4.4 อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพ	4.4 การเขียนโครงการอาชีพการทำน้ำสมุนไพร			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	ได้ 4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพที่ดีได้ 4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบได้เหมาะสมและถูกต้อง 4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทำน้ำสมุนไพร	เขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	20 นาที 20 นาที	